

V listopadu 2007 jsem se zúčastnila semináře v Jedličkově ústavu s názvem Zaměstnávání osob se zdravotním postižením. V úvodním slovu jeho ředitel PhDr. Jan Pičman vyzdvihl skutečnost, že v posledních několika letech se přístup společnosti k lidem se zdravotním postižením změnil, už nejsou považováni za pouhé objekty péče, ale za samostatné subjekty, schopné vlastními činy ovlivnit svou budoucnost. Tato změna se odráží i v nové terminologii, protože dříve se hovořilo o „zdravotně postižených“, což tyto osoby do určité míry redukovalo, neboť všechna pozornost byla zaměřena na jejich postižení, bez ohledu na jejich osobnost. Nové označení „osoby se zdravotním postižením“ již mnohem více klade důraz na individualitu člověka a je v souladu se směrem, kterým se dnešní společnost ubírá. S tímto přístupem se ztotožňuji, proto v této diplomové práci (vždy, pokud je to možné) používám slova „lidé“ nebo „osoby“ se zdravotním postižením.

Svou diplomovou práci jsem rozdělila do devíti kapitol. V první je popsán historický vývoj právní úpravy zaměstnávání zdravotně postižených osob i s důrazem na praxi v této oblasti. Druhá a třetí kapitola pojednávají o mezinárodních a evropských souvislostech této problematiky. Dále už následuje výklad pojmu osoba se zdravotním postižením a současná právní úprava zaměstnávání osob se zdravotním postižením v České republice se zaměřením na diskriminaci těchto osob a na právě probíhající proces přijímání antidiskriminačního zákona, dále je zde uveden přehled platných právních předpisů v oblasti zaměstnávání zdravotně postižených osob, na něž navazují možnosti pracovní rehabilitace a rekvalifikace, práva a povinnosti zaměstnavatelů a úřadů práce. Následuje kapitola podrobně rozebírající ekonomické a administrativní nástroje podporující zaměstnávání osob se zdravotním postižením, včetně upozornění na určitá úskalí, se kterými se lze setkat v praxi. Další kapitola je věnována specifickým formám podpory a službám, které mohou zdravotně postižení lidé využívat, jako je například podporované zaměstnávání, osobní asistence, tranzitní programy apod. Na současné cíle politiky v této oblasti poukazuje kapitola pojednávající o Národním plánu podpory a integrace občanů se zdravotním postižením na období 2006 – 2009 a jeho nejdůležitějších opatření. Na závěr jsem se pokusila stručně nastínit, jak je upraveno zaměstnávání osob se zdravotním postižením ve Francii a v Severním Irsku.